

JAKÝ JE VZTAH OBČANŮ ČR K RŮZNÝM NÁRODŮM A ETNIKŮM?

Občané ČR mají dlouhodobě velmi příznivý vztah ke Slovákům, dále také k Francouzům, Angličanům, Američanům a Němcům. Z časové řady je patrné stálé postupné zlepšování vztahu české veřejnosti k Vietnamcům. Méně vstřícní jsou lidé k Afgháncům, Čečencům a Arabům. Nejvíce předsudků však mají Češi stabilně vůči Romům.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 17. až 27. března 2015. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1089 respondentů.

Vztah české veřejnosti k cizincům zjišťuje STEM ve svých výzkumech dlouhodobě. Toleranci a vstřícnost k jednotlivým národům a etnikům, jejichž příslušníci žijí v České republice, zkoumá prostřednictvím ochoty lidí mít je jako sousedy.

Tradičně nejlépe jsou českou veřejností vnímáni Slováci – bezproblémový postoj k nim vyjádřilo 94 % dotázaných. Více než tři čtvrtiny veřejnosti by bez problémů přijaly za souseda Francouze (82 %), Angličana (81 %) a Američana (79 %). Mírně nižší podíl lidí by neměl problém žít se sousedem Němcem (73 %). Dvoutřetinová většina občanů by rovněž bez výhrad snesla sousedství s Chorvaty (66 %) nebo Židy (65 %). Více než polovina lidí by velmi dobře přijala za sousedy Volyňské a Kazašské Čechy (57 %). Skupina národností, se kterými nemá většina Čechů žádný problém, je v posledních letech stabilní.

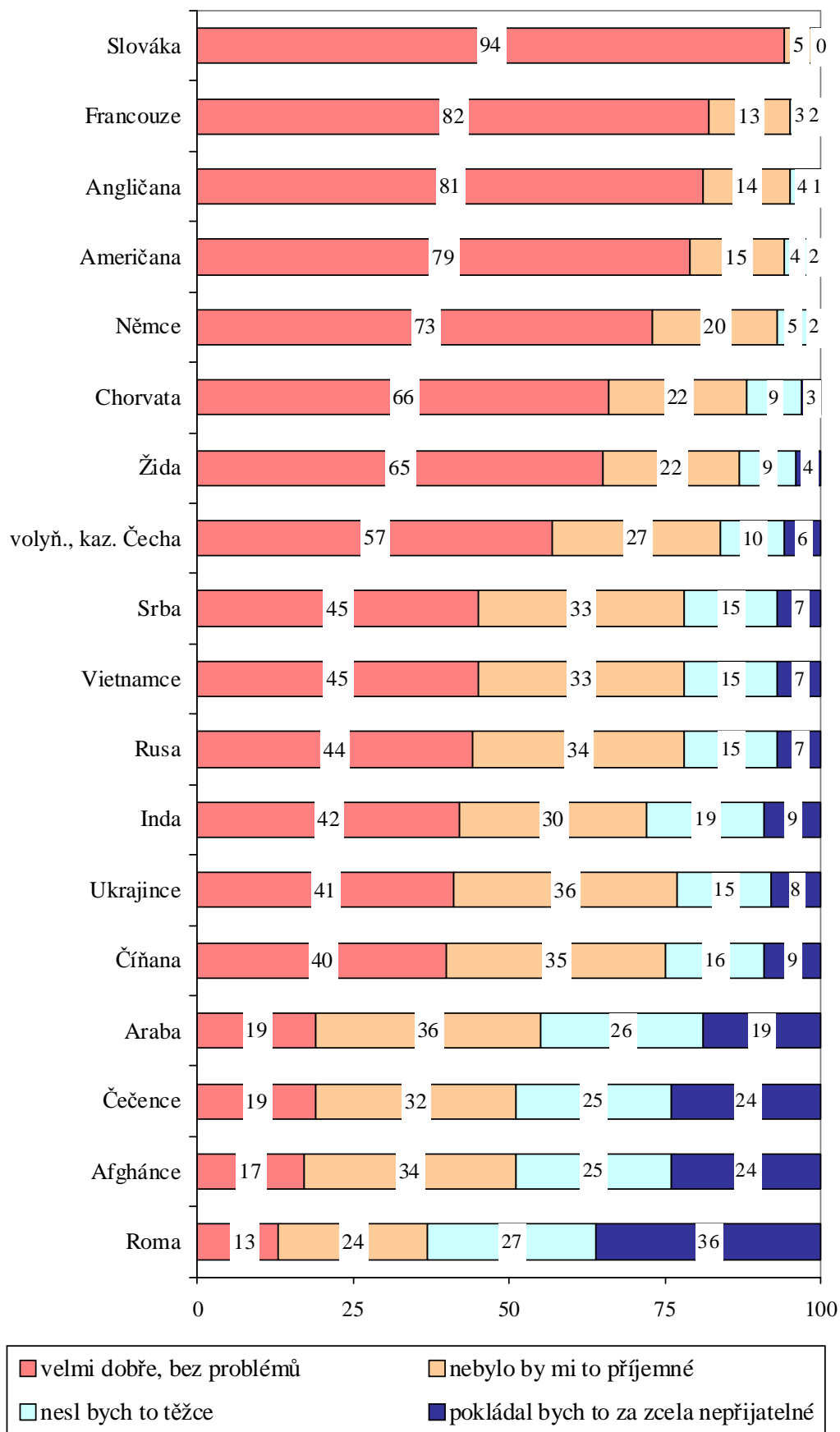
Více než dvě pětiny veřejnosti by bez problémů vnímaly sousedství Srbů (45 %), Vietnamců (45 %), Rusů (44 %), Indů (42 %), Ukrajinců (41 %) a Číňanů (40 %).

Do skupiny nejméně přijatelných národností patří Arabové (19 % lidí by je bez problémů přijalo za sousedy), Čečenci (19 %) a Afghánci (17 %).

Z časové řady STEM od roku 1994 je patrný dlouhodobě špatný vztah české populace k romským občanům. Podle aktuálního výzkumu by je pouze 13 % českých občanů přijalo bez problémů za sousedy, čtvrtině lidí by to nebylo příjemné, čtvrtina by to nesla těžce a více než třetina lidí (36 %) považuje takové soužití za zcela nepřijatelné.

„Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:“

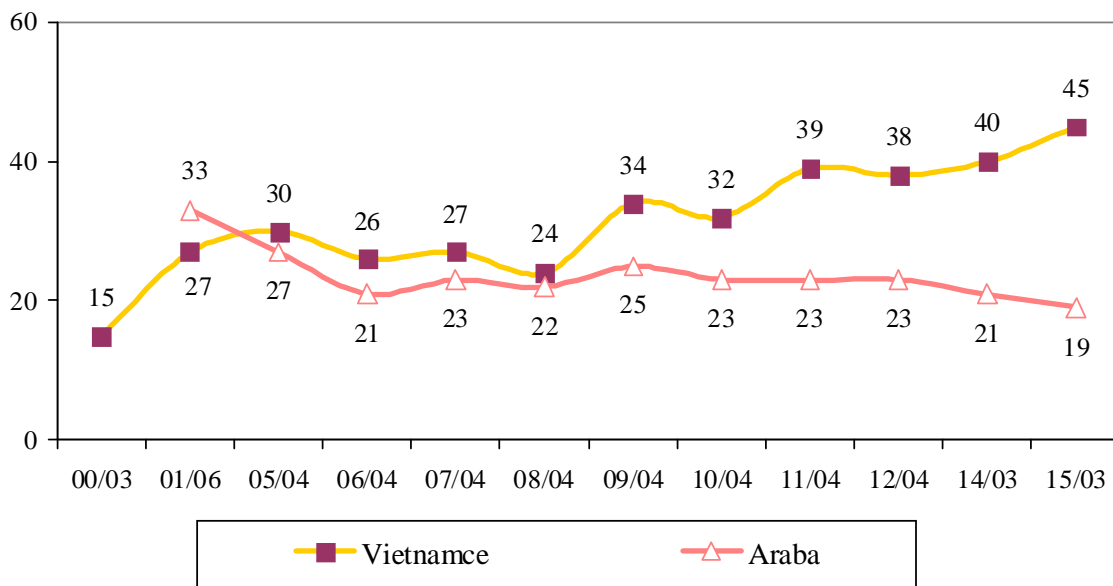
(podíly odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 3/2015, 1089 respondentů

Následující graf podrobně ukazuje postupné zlepšování vztahu české veřejnosti k Vietnamcům. Pro ilustraci je v grafu dále znázorněn vývoj Čechů k Arabům, který se velmi pozvolna zhoršuje.

"Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:"
(podíl odpovědí "velmi dobře, bez problémů" v %)

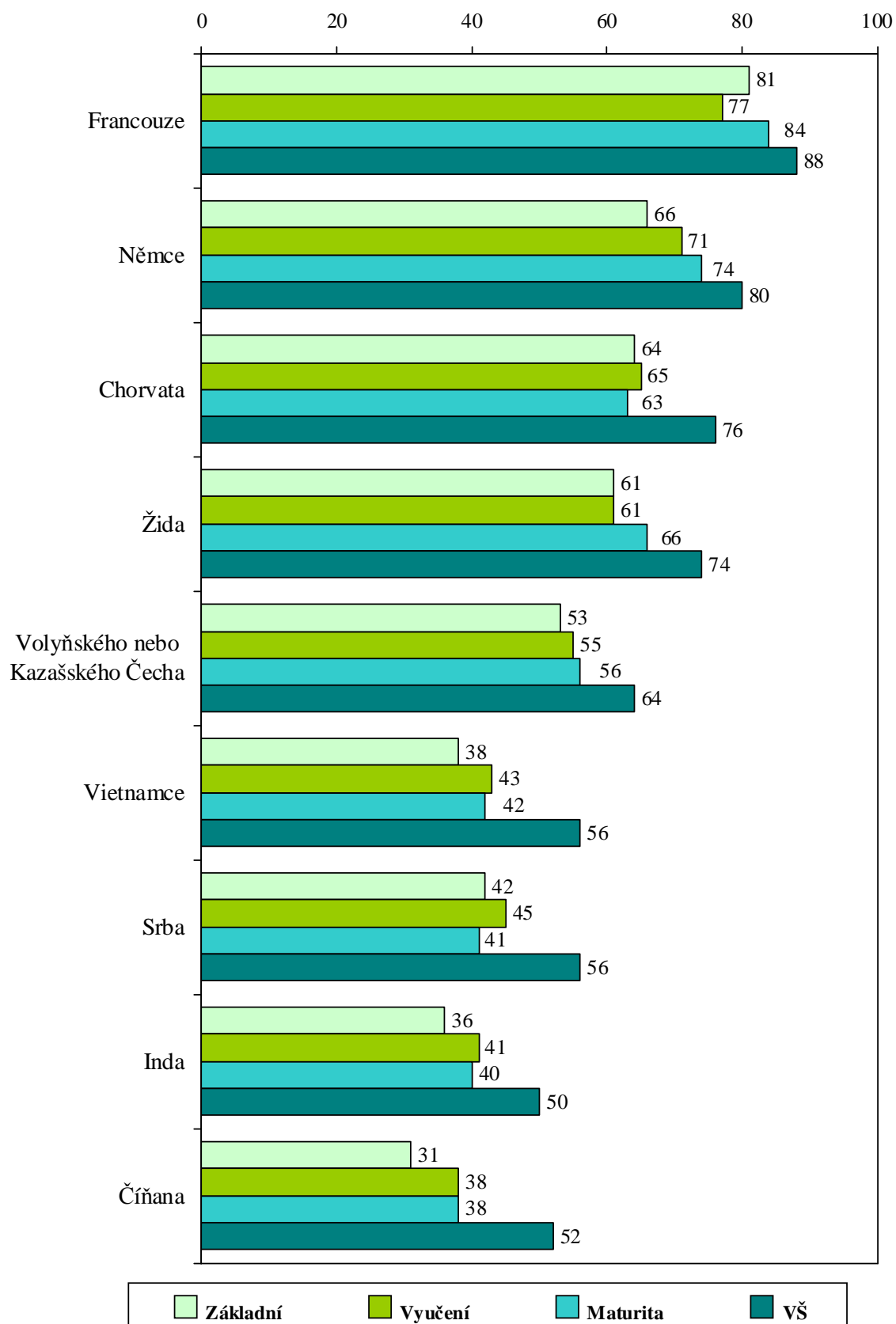
Pramen: STEM, Trendy 2000-2015

Vztah českých občanů k různým národnostem je do značné míry ovlivněn úrovní vzdělání. Vysokoškolsky vzdělaní lidé mají tedy častěji bezproblémový vztah k Číňanům, Vietnamcům, Indům, Srbům, Chorvatům, Volyňským a Kazašským Čechům, Židům, ale také k Němcům a Francouzům (viz následující graf).

Rozdíly podle věku nejsou tak výrazné. Lidé různého věku se významně odlišují pouze v názoru na Američany a Indy, kdy lidé mladší 30 let mají k uvedeným národnostem poněkud lepší vztah než lidé starší, především nad 60 let (84 % osob ve věku 18 až 29 let by bez problémů přijalo za souseda Američana a 48 % Inda, ve věku nad 60 let jsou tyto podíly 74 %, resp. 42 %).

„Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:“

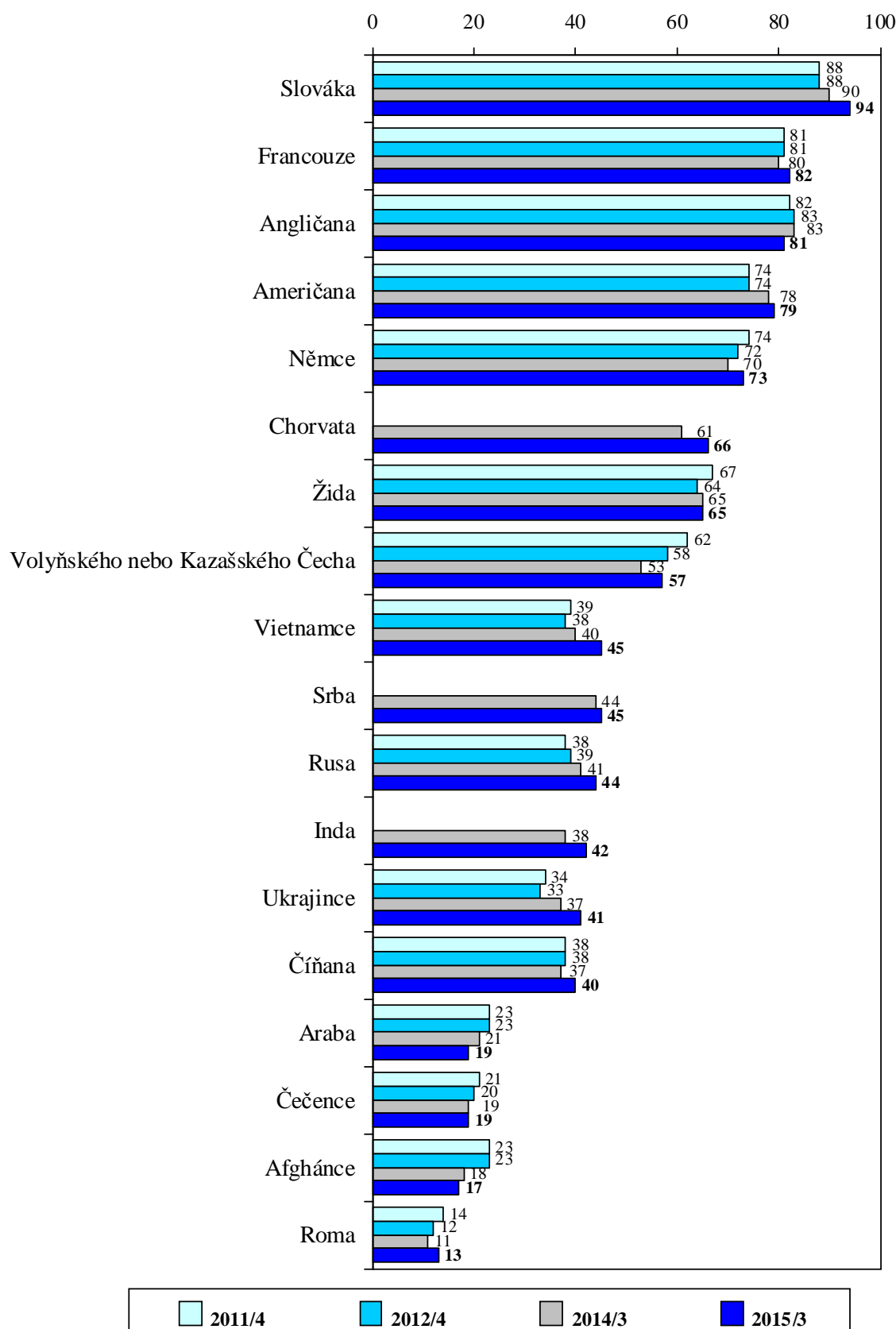
Podle vzdělání (podíly odpovědí „velmi dobře, bez problémů“ v %, pouze statisticky významné rozdíly)

Pramen: STEM, Trendy 3/2015, 1089 respondentů

„Jak byste nesl(a), kdybyste měl(a) za souseda:“

Vývoj v letech 2011 až 2015 (podíly odpovědí „velmi dobře, bez problémů“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 4/2011, 4/2012, 3/2014, 3/2015